Філасофія гохуа

Выстаўка традыцыйнага кітайскага жывапісу, арганізаваная ў межах культурнага супрацоўніцтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў з Ханьданьскім універсітэтам, адкрытая для наведвальнікаў у мастацкай галерэі «Універсітэт культуры».

У экспазіцыі прадстаўлены творчыя работы студэнтаў і выкладчыкаў Ханьданьскага ўніверсітэта, правінцыі Хэбэй, выкананыя ў традыцыйнай тэхніцы жывапісу гохуа тушшу і мінеральнымі фарбамі. Кітайскі нацыянальны жывапіс гохуа — жывая спадчына з больш чым чатырохтысячагадовай гісторыяй. Яго рэлігійныя і эстэтычныя каноны склаліся пад уплывам розных філасофскіх традыцый — будызму, даасізму і канфуцыянства.

Выстаўка ўключае разнастайныя жанры ўсходняга жывапісу: пейзажны «горы і вада», партрэтны, анімалістычны, жанр «кветкі і птушкі». Прадстаўленыя два асноўныя кірункі жывапісу Кітая — «Гун Бі» і «Се І».

Тэхніцы «Гун Бі» ўласцівая дакладнасць у напісанні дэталяў, выразная прамалёўка элементаў карціны. Яго развівалі прыдворныя акадэмічныя мастакі. Партрэты імператараў, шляхты, роспіс палацаў і інтэр'ераў, побытапісанні двара — асноўныя сюжэты гэтых майстроў. Апавядальны, дэкаратыўны і маляўнічы парадны жывапіс з дбайнай прапрацоўкай дэталяў адлюстраванага. У «Гун Бі» мастак, часта на шоўку, контурам стварае вытанчаны малюнак, а затым рупліва запаўняе яго тонавымі пераходамі.

Пазней з'явілася паўднёвая школа «Се І», якая злучыла ў сабе філасофію, паэзію і каліграфію. Майстры аддавалі перавагу манахромнай і свабоднай манеры, сцвярджалі спантаннае бачанне. Тут мастакоў адрозніваюць віртуозны кампазіцыйны лад, пачуццё, перажыванне і асэнсаванне хуткаплынных імгненняў, інтуітыўнае пранікненне ў сутнасць таго, што адбываецца, імправізацыя і ўжо ў апошнюю чаргу — знешняе падабенства з маляваным прадметам. У «Се І» мастак «перш пэндзля бачыць ідэю». Няма эскіза — толькі вобраз у свядомасці аўтара. Па завяршэнні атрымліваецца карціна, падобная да накіду, але напоўненая жыццём, паэзіяй і дакладным адлюстраваннем сутнасці таго, што адбываецца. Уяўная незавершанасць мае на мэце дыялог аўтара і гледача — давяршэнне працы адбываецца пасля, пры разглядзе скрутка.

Мастак каментуе малюнак — візуальны вобраз — паэтычным радком або эпіграмай і ставіць пячатку, некалькі адбіткаў з іменем або псеўданімам аўтара ці кароткі верш.

Выкарыстоўваючы адны і тыя ж традыцыйныя прыёмы і малюючы адны і тыя ж сюжэты, кітайскія мастакі дасягаюць дзіўнай разнастайнасці ў творчасці дзякуючы спалучэнню старажытнай традыцыі і індывідуальнага стылю.

Выстаўка працуе да 28 жніўня.

Таццяна ШЫМУК

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ